

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/34/2025
Identifikačné číslo spisu:	2121011259
Dátum vydania rozhodnutia:	16.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2121011259.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. v trestnej veci obvineného J. T. pre pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 16. júla 2025 v Bratislave dovolanie obvineného J. T. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Marcela Ružarovského proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 14. novembra 2024, sp. zn. 5To/41/2024, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného J. T. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo 14. novembra 2023, sp. zn. 8T/8/2021, uznal obvineného J. T. za vinného v bodoch I/, III/ obžaloby z pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a v bode II/ obžaloby zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a prečinu šírenia poplačnej správy podľa § 361 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na skutkovom základe tam uvedenom.

Za to súd obvinenému uložil podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd obvinenému pri určení probačného dohľadu ustanovil skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zák. súd obvinenému uložil obmedzenie, ktoré je súčasťou probačného dohľadu, a to obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania návykových látok.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. j) Tr. zák. súd obvinenému uložil povinnosť, ktorá je súčasťou

probačného dohľadu, a to povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. k) Tr. zák. súd obvinenému uložil povinnosť, ktorá je súčasťou probačného dohľadu, a to povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia vecí, a to:

- stopa č. 3 - rukou písané listy v počte 8 ks,
- plastové puzdro s papierom so zapichnutými špendlíkmi,
- popísaný list zabalený v polyamidovom vrecku.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na podklade odvolania obvineného J. T. a prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „prokurátor“) rozhodol rozsudkom zo 14. novembra 2024, sp. zn. 5To/41/2024 tak, že postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému uložil podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia vecí, a to:

- stopa č. 3 - rukou písané listy v počte 8 ks,
- plastové puzdro s papierom so zapichnutými špendlíkmi,
- popísaný list zabalený v polyamidovom vrecku.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol.

Dňa 14. februára 2025 podal obvinený J. T. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Marcela Ružarovského písomne odôvodnené dovolanie, v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por., a síce:

- zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu;
- rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom;
- rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v intenciách dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. namietal porušenia práva na prístup k obhajcovi v čase zadržania a skutočnosť, že nebol informovaný o následkoch vzdania sa tohto práva. V zápisnici o výsluchu zadržaného ako aj v zápisnici o výsluchu obvineného zo dňa 15. marca 2021 sa síce uvádza, že obvinený (resp. zadržaný) si obhajcu nezvolil, teda sa vzdal práva na obhajobu, no neboli mu vysvetlené dôsledky tohto vzdania sa práva, pričom mal právo na informáciu o následkoch vzdania sa práva na obhajobu podľa čl. 9 smernice č. 2013/48/EÚ. Uvedené však zo zápisnice nevyplýva a sudy nižších inštancií na tieto nedostatky nijako nereagovali. Jeho právo na prístup k obhajcovi tak zostalo iba v teoretickej rovine, bez toho, aby mu bola daná možnosť toto právo reálne využiť. Krajský súd teda vychádzal iba z toho, že si obhajcu nezvolil, no nebral zreteľ na to, že nebol súčasne informovaný o tomto následku, neboli mu vysvetlené dôsledky tohto konania. Nie je ani zrejmé, či tomu vôbec porozumel, o to viac, že bol pod vplyvom návykových látok. Bez ohľadu na to, či bol alebo nebol zvyknutý na požitú dávku drogy, jej účinky sa prejavovali aj v jeho myslení, o to viac, že bol v stresovej situácii - v pozícii zadržaného na výsluchu na kriminálnej polícii. Za podstatnú v tomto smere

obvinený považoval skutočnosť, že neskôr boli tieto zápisnice zo dňa 15. marca 2021 použité ako usvedčujúci dôkaz proti nemu.

Čo sa týka naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., obvinený mal za to, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, pričom takými dôkazmi sú veci nájdené pri domovej prehliadke, ktorú považoval za účelovú a nezákonnú od jej počiatku. Uviedol, že zo všetkých okolností je zrejmé, že domová prehliadka nesmerovala k nájdeniu mobilného telefónu, ktorý bol vymedzený v príkaze na domovú prehliadku, čo napokon potvrdil aj výsluch svedkyne na verejnom zasadnutí dňa 14. novembra 2024. Z príkazu ani z vyšetrovacieho spisu nevyplyva taká skutočnosť, ktorá by mala zakladať dôvodné podozrenie, že práve v byte, kde býval, sa má nachádzať popísané mobilné zariadenie. Obvinený mal za to, že príkaz na prehliadku nebol v súlade s ustanovením § 2 ods. 2 Tr. por., a to už z dôvodu abstraktnosti a všeobecnosti, nielen pokiaľ ide o odôvodnenie, ale aj o opis vecí, ktoré sa majú hľadať. Mal za to, že ak U. stanice zaznamenali telefonovanie z dvoch staníc, pričom jedna bola v W. a druhá v Š. (mimo bydliska obvineného), potom sa zrejme osoba, ktorá volala, pohybovala po viacerých miestach a nebolo teda primerané a zákonné nariadovať domovú prehliadku, pretože ani jeden telefonát sa neuskutočnil z miesta aktuálneho bydliska obvineného. Taktiež namietal, že orgány činné v trestnom konaní na základe príkazu na domovú prehliadku neboli oprávnené zaistiť rukou písané listy v počte 8 ks s obsahom „zdravím ťa práve si bol nakazený...“, pretože tieto veci neboli použité na trestnú činnosť a ani pri jej páchaní. Na trestnú činnosť boli použité tie listy, ktoré poškodený reálne našiel pri svojom vozidle. Pokiaľ chceli orgány činné v trestnom konaní zaistiť uvedené listy, neboli oprávnené ich zaistiť na základe príkazu, pretože ten ich popis neobsahoval a nešlo ani o vec pochádzajúcu z trestnej činnosti ani na trestný čin použitú, ale mali obvineného alebo iného člena domácnosti vyzvať na vydanie tejto veci podľa § 89a Tr. por. Iba ak by nebola dobrovoľne vydaná, mohla byť odňatá postupom podľa ustanovenia § 90 Tr. por. Domová prehliadka tak pre absenciu zákonného dôvodu nemohla byť zákonná, teda akékoľvek veci pri nej nájdené nemôžu byť použiteľné ako dôkazy. Obvinený dodal, že práve pri domovej prehliadke bol zadržaný a následne vypočúvaný, teda ani tento následný úkon - výsluch zadržaného - nemôže obstať z hľadiska zákonnosti.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený opiera o nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia z dôvodu, že krajský súd pri ukladaní nového trestu aplikoval zákon, ktorý je menej priaznivý pre odsúdeného, t. j. aplikoval Trestný zákon účinný v čase spáchania skutku, hoci od 6. augusta 2024 bol účinný Trestný zákon priaznivejší pre odsúdeného, pokiaľ ide o ukládanie trestov. Krajský súd mal teda postupovať podľa zákona účinného od 6. augusta 2024, ktorý nedovoľuje uložiť trest spojený s odňatím slobody tam, kde postačuje uloženie trestu nespojeného s odňatím slobody. Uviedol, že trestný zákon účinný od 6. augusta 2024 vyslovuje jednoznačnú požiadavku na to, aby sa neukladal trest spojený s odňatím slobody tam, kde postačí trest bez ujmy na osobnej slobode. Novšia právna úprava bola jednoznačne pre odsúdeného priaznivejšia, napriek tomu ju krajský súd neaplikoval, pričom obvinený poukázal v odvolacom konaní na jeho riadny a legálny príjem a možnosť uloženia peňažného trestu, ktorý by dokázal splniť svoj cieľ. Rovnako ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák. účinné od 6. augusta 2024 bolo pre odsúdeného priaznivejšie, nakoľko ustanovovalo viaceré okolnosti, na ktoré má súd obligatórne prihliadať pri určovaní druhu a výmery trestu. Z napádaného rozhodnutia krajského súdu nie je zrejmé, že by na tieto okolnosti prihliadal teda zjavne neaplikoval priaznivejší právny predpis.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na nové rozhodnutie.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor podaním z 19. marca 2025 konštatujúc neexistenciu obvineným uplatnených dovolacích dôvodov. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. uviedol, že pri právnej kvalifikácii, ktorá sa vzťahovala na osobu obvineného neboli splnené podmienky povinnej obhajoby v zmysle § 37 Tr. por. Obvinenému boli v konaní vysvetlené následky vzdania sa práva na obhajcu, čo potvrdil svojim podpisom poučenia o právach obvineného, voči tomuto postupu nevzniesol do zápisnice o výsluchu žiadne námietky. Obvinený podľa názoru

prokurátora odôvodnene mohol a mal vedieť predpokladať následky vzdania sa tohto práva. Poučenie o právach obvineného bolo spísané jasne a zrozumiteľne tak, aby mu obvinený riadne porozumel. V zápisnici o výsluchu z 15. marca 2021 obvinený jasne uviedol, že sa cíti byť zdravý a schopný výsluchu. Na nasledujúcej strane zápisnice o jeho výpovedi je výslovne uvedené vyjadrenie obvineného, že momentálne nie je pod vplyvom drog, čo nesvedčí o to, že by bol dezorientovaný a nevedel o čom vypovedá. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX o vplyve skutočnosti, že obvinený bol pri predmetnom výsluchu pod vplyvom návykových látok na jeho schopnosť reprodukovať prežité udalosti, respektíve schopnosť reagovať na jeho postavenie osoby podozrivej zo spáchania trestnej činnosti vyplýva, že obvinený bol v čase výsluchu pod vplyvom návykových látok, avšak táto skutočnosť nemohla forenzne významne ovplyvniť jeho schopnosť adekvátne reagovať, a teda nemala významný vplyv na jeho schopnosť reprodukovať prežité udalosti a schopnosť adekvátne reagovať na jeho postavenie osoby podozrivej zo spáchania trestného činu. Z uvedeného je podľa názoru prokurátora zrejmé, že postup okresného súdu, kedy nezistil žiadnu skutočnosť, pre ktorú by nebolo možné zohľadniť výpoveď obvineného z prípravného konania, bol dôvodný. Zo strany obvineného nebolo nijakým spôsobom preukázané, že by akýmkoľvek spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu, dovoláciu námietku založenú na porušení práva na obhajobu zásadným spôsobom preto prokurátor považoval za nedôvodnú. Čo sa týka naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., prokurátor mal za to, že domová prehliadka bola nariadená a vykonaná v súlade so zákonom a jej výsledky sú použiteľné ako dôkaz v trestnom konaní. K námietke obvineného smerujúcej k tomu, že domová prehliadka mala byť vykonaná na mieste, z ktorého uskutočňoval telefonické hovory uviedol, že účelom domovej prehliadky bolo zabezpečiť predmety súvisiace s vyšetrovanou trestnou činnosťou, pričom je právne irelevantné, že mobilný telefón mal byť používaný aj mimo miesta, kde bola domová prehliadka realizovaná. Možnosť použitia mobilného telefónu na rôznych miestach vyplýva zo samotnej podstaty a účelu daného elektronického zariadenia. Rovnako je dôvodné predpokladať, že osoba, ktorá je používateľom mobilného telefónu, má dané zariadenie pri sebe, resp. v bezprostrednej blízkosti vlastnej osoby, vrátane obydliá, v ktorom prebýva. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. prokurátor s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. por. a na podrobné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia uviedol, že je nesporné, že vo vzťahu k osobe dovolateľa účel sankcie nebolo možné dosiahnuť uložením sankcie nespojenej s ujmou na osobnej slobode páchatel'a. Ani právna úprava účinná v čase rozhodovania krajského súdu nepredpokladá mimovoľné uprednostnenie sankcie nespojenej s ujmou na osobnej slobode pred sankciou spojenou s ujmou na osobnej slobode, a teda vyhodnotenie primeraného druhu trestu ponecháva na starostlivej úvahe súdu. Za zákonný považoval postup okresného, ako aj krajského súdu, keď trestnosť činu posudzovali a trest ukladali podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný a to z dôvodu, že v čase medzi spáchaním činu a vynesení rozsudku nenadobudli účinnosť žiadne zákony, ktoré by boli pre dovolateľa v predmetnej trestnej veci priaznivejšie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného J. T. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 27. júna 2025 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu SR na rok 2025 v tom čase účinnom rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a Mgr. Michal Pollák. Sudca Mgr. Michal Pollák bol z rozhodovania vo veci vylúčený zo zákona podľa § 31 ods. 3 druhá veta Tr. por., pričom tohto nahradil podľa čl. X ods. 4, ods. 9 a osobitnej časti (vec s koncovým číslom 4) uvedeného rozvrhu práce sudca zastupujúceho senátu JUDr. Patrik Príbel'ský, PhD.

Po predložení veci najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov [§ 372 ods. 1 Tr. por.], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové

náležitosti (§ 374 Tr. por.).

Zároveň, ale najvyšší súd zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, a nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať v intenciách Trestného poriadku len odvolací súd [§ 322 ods. 3 Tr. por., § 326 ods. 5 Tr. por.]. Odvolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený eo ipso prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže odvolací súd vykonať dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Čo sa týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., k tomu je dôležité poznamenať - tak ako to napokon najvyšší súd už stabilne zdôrazňuje v rámci svojej rozhodovacej činnosti - že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (viď. k tomu bližšie R 120/2012).

Pokiaľ ide o námietky obvineného, z ktorých obsahu vyplýva, že jeho výsluchy v prípravnom konaní vykonané 15. marca 2021 (v procesnom postavení zadržaného podozrivého aj v procesnom postavení obvineného) boli nezákonné pre porušenie práva obvineného na obhajobu z dôvodu porušenia práva na prístup k obhajcovi v čase zadržania a chýbajúceho poučenia o následkoch vzdania sa práva na obhajcu a tiež nezákonné z dôvodu, že pri uvedených výsluchoch bol obvinený pod vplyvom drogy, sa žiada vo všeobecnosti najskôr poznamenať, že predmetné námietky obvineného sú subsumovateľné pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. a nie pod v tomto ohľade všeobecnejší dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ako to mylne uvádza dovolateľ v podanom dovolaní, ktorá nesprávna subsumpcia je však napokon vzhľadom na závery vyššie citovaného judikátu najvyššieho súdu „irrelevantná“ (z dôvodu viazanosti dovolacieho súdu uplatnenými námietkami a nie formálnymi dôvodmi).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmé a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku. Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., a to aj so zreteľom na skutočnosť, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri

Mariana Marinescu proti Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen proti Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší proti Holandsku, Visser proti Holandsku, rozsudok č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Najvyšší súd dopĺňa, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., a síce „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom“ a jeho zrkadlové znenie - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom“, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonával. Súd nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie [§ 272 ods. 3 Tr. por., § 2 ods. 10 Tr. por., § 2 ods. 11 Tr. por.], a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ [§ 240 ods. 3 veta druhá Tr. por.], alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie [§ 240 ods. 4 veta tretia Tr. por.].

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonával dôkazy nezákonným spôsobom, tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Preto platí, že nevykonanie dôkazu súdom nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., nakoľko iba opačný postup súdu - vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom - môže naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. Nevykonanie (svojevoľné), pre spravodlivé rozhodnutie dôležitého, významného či rozhodného dôkazu súdom, môže však byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Dovolací súd preskúmal zákonnosť výsluchov obvineného v prípravnom konaní so zameraním na v dovolaní obvineným vytýkané porušenie práva na obhajobu (neprítomnosť obhajcu na úkone v dôsledku porušenia práva na prístup k obhajcovi a chýbajúce poučenie o následkoch vzdania sa práva na obhajcu) a dospel k záveru o nedôvodnosti uplatnenej námietky.

Zo zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby vyplýva, že obvinený J. T. bol v zmysle § 85 ods. 6 Tr. por. riadne poučený o možnosti zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním už v priebehu zadržania bez prítomnosti tretej osoby, ako aj o možnosti jeho obhajcu byť prítomný pri jeho výsluchu (č. l. 30 a nasl.). Taktiež mu bolo poskytnuté „Poučenie o právach podozrivej osoby“ v písomnej forme, ktoré tvorí prílohu uvedenej zápisnice. Rovnako zo zápisnice o výsluchu zadržaného podozrivého uskutočneného 15. marca 2021 (medzi 8:05 hod. - 10:10 hod.) vyplýva, že obvinený J. T. bol poučený v intenciách § 122 ods. 1 Tr. por. tomuto poučeniu porozumel (č. l. 33 a nasl.), a po riadnom poučení v zmysle § 34 a § 121 Tr. por. o možnosti vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, práve odmietnuť vypovedať a práve zvoliť si obhajcu uviedol, že právo vypovedať využíva, k veci bude vypovedať a obhajcu si nevolí. Zo zápisnice o výsluchu obvineného realizovaného 15. marca 2021 (medzi 16:00 hod. - 17:15 hod.) plynie, že tento bol poučený v intenciách § 122 ods. 1 Tr. por., toto poučenie mu bolo aj primerane vysvetlené, porozumel mu (č. l. 40 a nasl.) a tiež porozumel vznesenému obvineniu, mal dostatok času na jeho preštudovanie, sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia si nepodal, tejto sa výslovne vzdal, vzdal sa aj lehoty na podanie sťažnosti, obhajcu si nezvolil.

Takto jasne a dostatočne poučený obvinený (v procesnom postavení zadržaného podozrivého ako aj v procesnom postavení obvineného), plne vedomý si svojho procesného postavenia a skutkov, zo spáchania ktorých je podozrivý/obvinený a ich právnou kvalifikáciou, sa rozhodol obhajcu si nezvoliť a

sám vo veci vypovedal tak, že sa ku skutku priznal.

Keďže vyššie uvedený postup orgánu činného v trestnom konaní plne zodpovedá § 85 ods. 5, ods. 6 Tr. por. a § 121 až § 124 Tr. por. majú na zreteli, že k porušeniu práv obvineného nemôže dôjsť takým postupom orgánov činných v trestnom konaní/súdu, ktorý je v súlade so zákonom (lege artis), najvyšší súd žiadne (nieto ešte zásadné) porušenie práv na obhajobu nezistil. Pokiaľ obvinený za danej situácie rezignoval na možnosť uplatniť svoje procesné právo na prístup k obhajcovi, nemôže sa v ďalšom konaní právne účinne domáhať vyslovenia jeho porušenia.

Pokiaľ ide o námietku obvineného, že v čase uvedených výsluchov bol pod vplyvom návykových látok a ich účinky sa prejavovali aj v jeho myslení, o to viac, že bol v stresovej situácii, najvyšší súd poukazuje na výsledky znaleckého posudku Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r. o. č. XX/XXXX, z ktorého vyplýva, že obvinený bol v čase výsluchu pod vplyvom psychostimulácií (metamfetamínu, amfetamínu), avšak vzhľadom na konštitúciu, hmotnosť, dlhoročné skúsenosti s látkou, s rastom tolerancie, nešlo o koncentráciu, ktorá by mohla forenzne významne ovplyvniť jeho schopnosť adekvátne reagovať na jeho postavenie osoby podozrivej zo spáchania trestnej činnosti.

Obvinený počas výsluchu v postavení zadržaného podozrivého uviedol, že prvýkrát si dal včera v noci z nedele na pondelok, ale necíti sa pod vplyvom drog a čo sa týka zdravotného stavu, počas výsluchu v postavení obvineného uviedol, že sa cíti zdravý a schopný výsluchu a pod vplyvom drog nie je. Obvinený teda ani jedenkrát nesignalizoval, že by sa necítil dobre a ani z iného jeho správania nevyplynulo, že by mal byť pod vplyvom omamnej látky. Navyše, v zmysle týchto výpovedí (priznania sa ku skutkom) sa vyjadril aj pri domovej prehliadke a pri znaleckom dokazovaní u MUDr. T.. Je teda zrejmé, že v prípade vznesenej námietky ide len o účelovú snahu obvineného spochybniť zákonnosť jeho priznania z prípravného konania.

Rovnako nie je možné akceptovať dovoláciu námietku obvineného týkajúcu nezákonnosti domovej prehliadky u obvineného.

Podľa § 99 ods. 1 Tr. por. domovú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že v byte alebo v inom priestore slúžiacom na bývanie alebo v priestoroch k nim patriacim (ďalej len „obydlie“) je vec dôležitá pre trestné konanie alebo, že sa tam skrýva osoba podozrivá zo spáchania trestného činu, alebo je potrebné vykonať zaistenie hnutelných vecí na uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody.

Podľa § 100 ods. 1 Tr. por. nariadiť domovú prehliadku je oprávnený predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. V neodkladných prípadoch tak môže namiesto príslušného predsedu senátu a v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie urobiť predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, v obvode ktorého sa má prehliadka vykonať. Príkaz na domovú prehliadku musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. V príkaze sa uvedie popis veci alebo opis osoby, ktorá sa má zaistiť pri domovej prehliadke, ak je známa. Doručí sa vlastníčkovi alebo užívateľovi obydla pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu.

Podľa § 105 ods. 1 Tr. por. orgán vykonávajúci domovú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov, alebo prehliadku pozemku je povinný umožniť osobe, u ktorej sa taký úkon vykonáva, alebo niektorému dospelému členovi jej domácnosti alebo v prípade prehliadky iných priestorov aj jej zamestnancovi účasť pri prehliadke. O práve účasti pri prehliadke je povinný tieto osoby poučiť.

Podľa § 105 ods. 2 Tr. por. k výkonu domovej a osobnej prehliadky treba pribrať nezúčastnenú osobu. Orgán vykonávajúci prehliadku preukáže svoje oprávnenie.

Podľa § 105 ods. 4 Tr. por. v zápisnici o prehliadke treba tiež uviesť, či boli dodržané ustanovenia o predchádzajúcej výzve, prípadne označiť dôvody, prečo neboli dodržané. Ak pri prehliadke došlo k

vydaniu alebo odňatiu vecí, treba uviesť do zápisnice aj údaje uvedené v § 93.

Podľa § 105 ods. 5 Tr. por. osobe, u ktorej bola prehliadka vykonaná, vydá orgán, ktorý taký úkon vykonal, ihneď, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po vykonaní prehliadky alebo odpadnutí prekážky, ktorá bránila splneniu tejto povinnosti, písomné potvrdenie o výsledku úkonu, ako aj o prevzatí vecí, ktoré boli pritom vydané alebo odňaté, alebo rovnopis zápisnice.

V posudzovanej veci bol príkaz na vykonanie domovej prehliadky vydaný na návrh prokurátora zo 4. marca 2021 (č. l. 112) sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava dňa 8. marca 2021, sp. zn. 6Tp/311/2021-2-V-OSTT v zmysle § 100 ods. 1 Tr. por. Príkaz bol riadne odôvodnený a bol v ňom vymedzený aj účel, pre ktorý bol vydaný.

V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že pri úkone domovej prehliadky právo občana na rešpektovanie súkromia konkuruje povinnosti štátu predchádzať kriminalite, ako aj povinnosti zisťovať a odhaľovať trestné činy. Právo na súkromný život je obmedzené týmito zákonnými cieľmi štátu. V posudzovanej veci je podstatnou okolnosťou, že prehliadkou bytu bol sledovaný legálny cieľ a tento zásah štátnej moci bol z hľadiska prevencie ďalšieho páchania závažnej trestnej činnosti nevyhnutný.

Dovolací súd po preskúmaní zákonnosti vykonanej domovej prehliadky dospel k záveru, že všetky zákonné podmienky na jej vykonanie boli v posudzovanej veci splnené, a teda aj dôkazy na jej podklade získané sú (boli) zo strany konajúcich súdov plne použiteľné pre vydanie meritórneho rozhodnutia. Uvedené platí aj o zaistených rukou písaných listov v počte 8 ks s obsahom „zdravím ťa práve si bol nakazený...“, k zaisteniu ktorých došlo zákonným spôsobom. Najvyšší súd sa v tomto ohľade stotožňuje s argumentáciou krajského súdu, že nájdenie vecí, ktoré neboli konkrétne vymenované v príkaze na domovú prehliadku, ale ktoré majú súvislosť s vyšetrovanou trestnou činnosťou, nemá za následok nepoužiteľnosť týchto nájdených vecí ako dôkazov v trestnom konaní.

Najvyšší súd preto uzatvára, že uvedenými dovolacími námietkami nebol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať predmetný dovolací dôvod. Ten je totiž daný len v tých prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu

trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je potrebné rozumieť napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) ako i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák.

K argumentom obvineného uvedeným v dovolaní o neprimeranosti uloženého trestu z dôvodu nesprávnej aplikácie ustanovenia § 34 Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku v dôsledku ktorej mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody a zároveň neaplikácie právnej úpravy týkajúcej sa zásad ukladania trestov účinnej od 6. augusta 2024, ktorá právna úprava je pre páchatel'a priaznivejšia, dovolací súd uvádza, že tieto nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., pretože namietanie neprimeranosti uloženého trestu je z pohľadu dovolacieho konania irelevantné, keďže v konaní o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku sa neposudzuje uložený trest z hľadísk zásad ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák. ako v pôvodnom konaní a ako vyplýva už z vyššie uvedeného ani v prípade existencie takého pochybenia by to nespádalo pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. ako „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“(S 5/2011), čo vyplýva z toho, že dovolací súd nie je ďalšou riadnou opravnou inštanciou na posudzovanie vecí, resp. ukladaného trestu zo všeobecných hľadísk účelu trestu ustanovených v § 34 Tr. zák. a uložený trest možno posudzovať v dovolacom konaní iba z presne v zákone vymedzených dovolacích dôvodov.

Krajský súd pritom v napadnutom rozsudku veľmi podrobne rozviedol skutočnosti, ktoré ho viedli k tomu, že dovolateľovi bolo potrebné uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody a teda, že účel sankcie nemožno dosiahnuť uložením sankcie nespojenej s ujmou na osobnej slobode tak, ako to upravuje § 33a ods. 3 Tr. zák. účinného v čase rozhodovania krajského súdu.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por. nie sú dané, a preto dovolanie obvineného J. T. na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania vecí, postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Rozhodnuté bolo pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.